

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dictamina Seu Scita Variæ Doctrinæ, Politicæ, Moralis,
Stoicæ, Christianæ, & Spiritualis**

Nieremberg, Juan Eusebio

Paderbornæ, 1711

Decas IV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50306](#)

qui caret, sed qui desiderat. Multi egei sunt, non quia non possident multa, sed quia non contentantur paucis.

30. Quærere in divitiis voluptatem abjecta vilitas est; ambire iis honorem, ilusio: ipsa in illis vitia desiderare, infame delictum. At qui unius satagit necessitat occurrere, næ ille quām citissimē attinge scopum paucis sese contendandi. Qui nihil cupid, nulli necessitati obnoxius est.

DECAS IV.

31. Tametsi corporis salutem æstimes uti rem admodum bonam, exinde ægritudo censenda non est uti magnum malum. Multos morbus docuit esse morti obnoxios, quos sanitas jurasset esse immortales. Expedit hanc larvam detrahi, & clarius nosse, qui simus. Persuassimum habet, ex sanissimis plures esse morti vicinos quām quos Medicorum cura deposuit; quin & non paucos morbis exhaustos vita superasse valentiores.

32. Vita dicenda est bona, cum bene impensa fuit; & mors tunc solūm mala, quando præcessit vita non bona. Sola vita malitiam transcribit in mortem; quid quid

egi
, sed
atem
em, il
fame
sität
inge
ui ni
est.
nes u
gritu
ilum,
bno.
ortat
& cla
n ha
cinos,
osuit;
s vita

quid mali babet, à vita habet. Qui mori-
tur, legem naturæ implet, non commit-
tit culpam. Multis noxiū fuit diu vixi-
se, at nulli, qui bene vixit, nocuit citò o-
biisse. Non idem est diu fuisse, ac diu vi-
xisse.

33. Non hoc est amittere vitam, quòd
mors opinione citius occurrat. Nam per-
inde est, si dicis te perdere, quod debes,
quàm si neges te debere, dum solvis. Sub
conditione moriendi nascimur, atque eo
fine vitam ingredimur, ut indè denuo e-
grediamur.

34. Cur formidemus mori, qui omni vi-
tâ aliud non egimus, nisi mori? Cùm mo-
ritur quispiam, desinit vivere, & dum na-
scitur, incipit mori. Non minus verum
est nos morituros, quàm nos actu mori.
Et quis tam insipiens ut neget se agere,
quod agit? Si moreris juvenis, moriun-
tur tecum vitia; si senex, morbi, & dolo-
res.

35. Non tantæ bonitatis honor est, uti
opinio fert, aut imaginariè fingit. Non
enim quid opinentur homines, sed quid
verum sit, refert. Nihil pensi habeas, si

loquantur de te male, qui nihil faciunt bene, & loquuntur de omnibus male. S quod dictitant, verum est? non loquuntur male: si falsum? plus sibi officiunt quam tibi. Tu autem de omnibus bene loquere: turpe enim est terere vestigia malorum. Contemnere eorum dicta cunctissime potes, impugnare turpissime, neque absque molestia.

36. Quid obest, quod non te laudent alii cum mereris? & si non merueris, quid prodest laudari? Ama potius laudabilis esse, quam laudatus. Aegrotus non sanitatur, quod dicatur sanus: sic neque exinde bonus eris, quod te alii bonum praedicent. Laus quidem absque meritis vituperium est; at meritum absque laude virtus honorique. Invidia semper virtuti comes est, atq; ipso odio, quo eam deprimit, exaltat.

37. Nunquam, quod toleras, videbitur grave, si onus tuum contuleris cum alieno. Vis non dolere? sufferas: tolerando aciem malorum obtundis. Si a debilitate flacteris? Ratio te erigat, & robur addat. Si ex culpa laederis? tolerando satisfacis. Si insens es? vel sic quoque ferendum est,

ne

nè culpabilis fias. Culpa est non ferre,
quod ferendum est.

38. Qui, quod deperierat, casu amiserit, modò se conservârit, non habet, quod plangat. Multos perdidissent divitiæ, si non priùs perdidissent illas. Verùm jam invaluit hic error, ut damnum judicemus, quod remedium est: putemus jacturam, ubi lucrum est. Qui nimium dolet amissas opes, jam penè seipsum amisit. Plures perdidit substantia servata, quàm amissa. Qui pecuniam surripit, fur est: qui retinet avarus: qui expetit, pauper: qui deplorat, miser: qui amittit, opinione suâ infelix? at forsitan indè felicior.

39. Stultè indignaris, quia, quod non sperabas, evenit; sperabas enim, quod nemo promiserat. Nihil in humanis constat sibi: suis duntaxat mutationibus fixa sunt omnia. Stylus & cursus vitæ est, mala cernere, & pati. Nemini contigit felicem esse, & semper. Instabilitas fortunæ regularis est: nullum excipit ab ingenio suo. Faciens jacturam non cogites quid amiseris, sed quid servâris. Qui perdit omnia, habet tamen unde gaudeat, si amisis omnibus servârit seipsum.

40. Non ideo reputes bonum esse aliquid, quia cupidè ambiisti: nam sæpius per jacturam implentur vota, & felicitas procuratur illusa cupiditate. Noli credere affectibus tuis: uti fallunt judicantem, ità confundent eligentem. Agendorum omnium regula & gnome Ratio est: hac amissi æquabis omnia.

DECAS V.

41. Res mundi hujus jam eò vilitatis processerunt, ut careant splendore etiam fucato, imò vix habeant, unde fallant. Majoris proinde pretium operæ est, generosè illas despicere, quàm, quod solemus, solicitâ industriâ procurare.

42. Vita nostra peccanti mors est: non peccanti nox: felici hora unica; infelici sæculum: speranti somnium: virtuoso vita, ast fortunato brevissima, misero longa. Tempus, quod citissimè labitur, jucundissimum est.

43. Compendio quodam molestias vincit, qui facile tulit. Ejusdem scientiæ est pati & vincere: utrumque patientia docet, cui se incassum telis omnibus oppuerit fortuna. Discendo pati dediscimus miseriam.

44